

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.12.2015 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Горивата паднаха под 2 лева в три града

Варна, Кърджали и Пловдив са с най-ниски цени на горивата, като дизелът и бензинът се продават под 2 лева, пише „Телеграф“, като се позовава на специализиран сайт. Най-добре са във Варна, където „Лукойл“ пусна на своята бензиностанция в квартал "Владислав Варненчик" масовия А95 за 1.75 лева. Иначе средно в града той се търгува по 1.95 лева.

Дизелът също е бил със 7.5 стотинки по-евтин от средната стойност за цената и се е предлагал по 1.94 лева за литър. В Кърджали пък масовия бензин е 1.98 лева за литър, а дизелът-1.96 лева за литър.

В Пловдив бензинът и дизелът струват съответно 2 лева и 1.99 лева за литър. Въпреки че рафинерията на „Лукойл“ е в Бургас, цените на горивата тук са над 2 лева, неизвестно по каква логика.

В София цените на основните горива са твърдо над 2 лева, вероятно заради по-високите заплати на софиянци в сравнение с останалите градове в страната. Така, като теглим чертата, става ясно, че при 150 долара за барел у нас горивата бяха около 2.70 лева за литър, при 30 долара те вече струват 2 лева за литър.

✓ Китай готов да инвестира в VII блок на АЕЦ “Козлодуй”

До 3 месеца ясно дали ще има сделка

До 3-4 месеца трябва да е готов сценарий за икономическия модел, по който да бъде изграден VII блок на АЕЦ “Козлодуй” с китайски стратегически инвеститор. Това каза в сряда вицепремиерът Томислав Дончев. Той и министърът на енергетиката Теменужка Петкова заведоха във вторник в централата представители на китайска компания.

На въпрос кои са китайците, Дончев заяви, че без тяхно съгласие не е редно да коментира. Ставало дума за голяма компания с огромен опит в енергетиката, включително и в ядрената, с няколко десетки милиарда годишен оборот. “В момента обсъждаме ролята ѝ на инвеститор”, заяви той.

В. “24 часа” научи, че това е State Power Investment Corporation. Тя е създадена през май тази година със сливането на SNPTC и China Power Investment Corporation. Компанията е партньор на “Уестингхауз” при изграждането на 2 реактора в Китай.

Дончев каза още, че има всякакви варианти за дялово разпределение - китайците да са мажоритарни или миноритарни собственици. “Ще видим кой от сценариите е най-приемлив за нас, а и за инвеститора.” Надява се след 3 месеца, като приключи дейността на работната група, която да предложи икономически модел, да се знае има ли реалистичен сценарий, или ще трябва да се търси друг.

Вицепремиерът припомни, че предишните проекти за VII блок са били базирани на държавно финансиране. “Тук моделът е по-различен, говорим за стратегическо участие на инвеститор, който финансира голяма част от проекта с негови средства, без държавна гаранция”.

Вицепремиерът не изключва държавно участие, все пак площадката, върху която ще се строи, е държавна собственост.

На въпрос на “24 часа” дали VII блок ще е на нова компания, или на такава, в която влиза АЕЦ “Козлодуй” с двата блока, Дончев заяви, че вариантът е по-скоро първият. Допълни още, че пред китайците е оферирани проектът на “Уестингхауз” с реактор AP 1000.

✓ Разпределяме с Турция 11 млн. евро за туризъм и екология

11 милиона евро ще бъдат разпределени между бенефициенти от България и Турция по Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ 2014 - 2020". Това съобщи зам. министърът на МРРБ Деница Николова при старта на програмата.

Приоритетните оси са устойчив туризъм и околна среда, а допустимите участници от наша страна трябва да са от областите Хасково, Ямбол и Бургас.

Сумата е за първите 3 години от програмата и е разпределена поравно между двете приоритетни оси, стана още ясно на информационната среща в областната администрация в Хасково.

✓ Ще обучават над 30 000 софтуерни специалисти през следващите 15 години

Правителството прие Концепция за насърчаване на обучението на софтуерни специалисти, която предвижда създаването на предпоставки за обучението на допълнително над 30 000 души през следващите 15 години. Изготвянето на концепцията е провокирано от анализи на министерствата на труда и социалната политика и на икономиката, както и на браншовите асоциации, които ясно показват недостиг на високо квалифицирани софтуерни специалисти за запазване и увеличение на ръста на софтуерната индустрия.

В концепцията се предвиждат дейности, които ще допринесат за развитие на професионалното образование в областта на софтуерните професии. За целта ще се окаже специализирана подкрепа за професионални гимназии и центрове за професионална квалификация. Заложено е подпомагане на университетите, предлагащи най-високо за страната качество на образование на софтуерни специалисти, да повишат значително план-приема си. За повишаване на интереса на кандидат-студентите към тези специалности се предвиждат мерки за кариерно ориентиране, повишаване на качеството на преподаване на математика и преподаване в гимназиите на предмети, изучавани в начален курс на висшето образование, под формата на извънкласна дейност.

Дейностите предвидени в концепцията ще бъдат финансирани основно по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, като част от нужните подобрения на материалната база се предвижда да бъдат финансирани чрез ОП „Региони в растеж“ и държавния бюджет.

[Вестник Труд](#)

✓ По-ниска глоба за кола без “Гражданска отговорност”

Санкцията за шофьори без застраховка “Гражданска отговорност” се намалява на 250 лева за първо нарушение. Това гласуваха депутатите вчера при окончателното приемане на Кодекса за застраховане по предложение на депутата Димитър Байрактаров (Патриотичен фронт). В момента за първо нарушение санкцията е от 400 до 600 лв. за физическо лице, а при второ - до 2000 лв. Мотивът на Байрактаров беше ниските доходи.

Регистрацията на автомобилите, които нямат сключена “Гражданска отговорност”, ще бъде служебно прекратявана от Пътна полиция. За тази цел Гаранционният фонд ще предоставя на полицията списък с незастрахованите автомобили. При подновяване на полицата за такъв автомобил той ще бъде регистриран служебно чрез Гаранционния фонд.

“Целта е да се разреши проблемът с автомобилите с българска регистрация, ползвани от румънски, италиански и други граждани в чужбина. След това за катастрофи, предизвикани от тях, плаща Гаранционният фонд”, обясни пред “Труд” зам.-председателят на Комисията за финансов надзор Ралица Агайн-Гури. В момента само в Румъния имало над 100 хил. автомобили с българска регистрация.

Въвежда се и застраховане онлайн, но при него договорът и стикерът за “Гражданска отговорност” ще се получават по куриер 3 дни след заплащането на застрахователната премия с кредитна или дебитна карта.

“Онлайн застраховането не го въвеждаме в чистия му и най-полезен за гражданите вид”, каза депутатът от Реформаторския блок Мартин Димитров.

“Това е един хибрид”, заключи депутатът Георги Кадиев. По думите му няма смисъл човек да си прави застраховка онлайн и после да чака няколко дни, за да си я получи.

[Вестник Монитор](#)

✓ Недостиг на евро монети в Гърция

Гърция е поискала от Европейската централна банка (ЕЦБ) да бъде увеличена четири пъти стойността на монетите, които страната може да пусне на пазара, за да бъде задоволено нарасналото търсене на евро монети, пишат вестниците в Атина.

Заради капиталовия контрол гърците откриват стойността на монетите, ограниченията при тегленията на пари в брой изглежда са довели до растящо търсене на железни пари, поради което количеството им на гръцкия пазар се смята за недостатъчно.

За тази година Гърция бе получила разрешение да емитира монети на стойност 13,3 млн. евро, но поискане на финансовото министерство на страната ЕЦБ е увеличила този таван на монетите на 52,7 млн. евро. Емитирането на монети е различно от пускането на ценни книжа на пазара, тъй като монетите представляват изключителна собственост на всяка държава. Поради нарасналото търсене подобно разрешение за монети е поискала и Белгия, като Европейската централна банка е разрешила на страната да увеличи емитирането на железни пари от 0,8 млн. на 65,8 млн. евро.

✓ Заместник-министър стартира програма за 11 млн. евро

Заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова даде от Хасково официалния старт на новата Програма за трансгранично сътрудничество между България и Турция, „ИНТЕРРЕГ 2014 – 2020“.

Заместничката на Лиляна Павлова похвали Хасковска област като една от най-активните при кандидатстването с проекти при предишния програмен период и ги прикани да участват и в този. Той е с приоритетни оси „Опазване на околната среда“ и Туризъм, а предвиденият бюджет е внушителен-11 млн евро. В програмата могат да участват само три български области-Хасково, Бургас и Ямбол. Те трябва да си сътрудничат с Турция, откъдето се включват областите Одрин и Къркларели. За участие в първия период на програмата-от 2015 до 2018-та, проектни предложения се събират до 16-ти март. Над 100 НПО-та, общини и граждански сдружения и бизнесмени претърпкаха сградата на областна

администрация за да чуят условията по участие. Специално екологията винаги е била златна тема за хасковските неправителствени организации, защото голяма част от областта е защитена по Natura 2000 а има и национални паркове. Експертите от МРРБ подробно разясниха параметрите на програмата, включително и за турските участници, които пристигнаха с делегации от определените за партньори региони Одрин и Къркларели.

Програмата беше одобрена през месец юли от ЕК. Тя се финансира от инструмента за предприсъединителна помощ и от националните бюджети на партньорските страни. Програмният документ е изработен в рамките на Европейската стратегия за интелигентен и устойчив растеж съвместно с двете страни.

Специфичните цели на програмата са няколко. Първата от тях е предотвратяването и смекчаването на последиците от природните бедствия, предизвикани от човека в трансграничния регион. За устойчивия туризъм има три теми, по които ще се финансират разработки. Едната от тях е повишаването на привлекателността на туристическите обекти в трансграничния район чрез по-добро използване на природното, културното и историческото наследство и свързаната с него инфраструктура, втората приоритетна тема е за повишаването на възможностите за транс граничен туризъм чрез развиването на общи дестинации и третата е за увеличаването на работата в мрежа за устойчивото развитие на туризма.

[Вестник Сега](#)

✓ Парламентът е прокара тихомълком най-скандалните промени за ДДС

Фирмите ще си възстановяват само част от данъка при активи, които се ползват и за лични нужди

Фирмите все пак ще плащат ДДС върху фирмените активи, ако започнат да ги ползват и за лични нужди. Данъкът ще се плаща независимо от стойността и вида на стоката и услугата, т.е. ще се събира и за най-тривиални вещи като мобилна и офис техника. Това е най-тежкият режим за облагане спрямо обмисляните до момента, които уж бяха отхвърлени от депутатите.

Това става ясно от публикуван за обществено обсъждане правилник за прилагането на закона за ДДС. От правилника и прегледа на окончателно одобрения вариант на закона става ясно, че данъкът изобщо не е отменен, а от него е отпаднала само най-скандалната част - подаването на декларации пред НАП за точно определени активи. Парламентът е отменил най-шумно обсъжданите текстове, но е уредил други детайли за събирането на данъка.

При покупка на стока фирмите имат право да си възстановят ДДС. Според новите правила, от момента, в който стоките започнат да се ползват и за лични нужди, компанията трябва да започне да връща пропорционално на дела на ползването ДДС в бюджета.

От публикувания правилник за прилагане на закона за ДДС става ясно, че от февруари фирмите ще трябва да прилагат нови образци на документите, в които се отчитат продажбите и покупките, при които е платен и възстановен ДДС. В дневника за продажби, както и в ежемесечните справки декларации за дължим ДДС се въвеждат специални графи, в които фирмите ще трябва да вписват данъка, който са начислили за лично ползване на вещи. Първият месец, в който ще се случи това, ще бъде февруари, защото за декември важат досегашните формуляри.

Промените в правилника стъпват на одобрени от депутатите изменения в закона за ДДС, които са останали незабелязани покрай многото корекции в текста, показва проверка на "Сега". Така например в закона е уредено допускането на изключения за непредвидени ситуации, при които данъкът може да не се начислява. Определен е и моментът, в който фирмите трябва да започнат да събират налога - т.е. кога възниква данъчното събитие. Регламентиран е и начинът за пресмятане на направените преки разходи за определяне на данъчната основа, върху която да се плаща ДДС. Уточнено е, че при дълготрайни активи над 700 лв. ще се отчита и изхбяването им в максимален срок от 5 години за движимите вещи и 20 години за недвижимите. Делът за лично ползване ще се определя по лична преценка на фирмите и съответно ще се пресмята пропорционално на данъчната основа. Без тези детайли събирането на данъка на практика е невъзможно.

Приемането на тези алинеи остана на заден план на фона на поредицата от преработвания на текстовете. От самото начало Министерството на финансите (МФ) обяснява, че възстановяването на ДДС при фирмени покупки, които се ползват и за лични нужди, не е позволено. Контролът върху тази забрана обаче бе невъзможен заради липсата на подробна законова регламентация и МФ се опита да запълни тази дупка. Екипът на Владислав Горанов първо предложи да се въведе задължително деклариране пред НАП на фирмени покупки над 700 лв., при които има елемент на лично ползване. За тях фирмите трябваше да преценят по свое усмотрение как да определят дела за лично ползване на съответната стока и да започнат да начисляват ДДС за него. След шумен скандал, че прагът от 700 лв. е прекалено нисък и ще удари фирмите при тривиални покупки като телефони и компютърна техника, финансовото министерство преработи текстовете и предложи специалният ред за деклариране пред НАП да важи само за автомобили с над 5 места на сума над 5000 лв. и за недвижими имоти по методика, определена от МФ. Бе предложен и втори алтернативен вариант - при покупка на автомобили, яhti и самолети директно да се приспадат само 70% от дължимото ДДС, защото се предполага, че те се ползват и за лични цели. Този вариант трябваше да влезе в сила след разрешение от Брюксел.

След тежки дебати в парламента по еднородно предложение на всички партии и двата варианта - за деклариране на коли и имоти, и за плоско удържане на част от полагаемото се ДДС, отпаднаха.

"От текстовете, които са приети, и от правилника на практика излиза, че данъкът ще се начислява за абсолютно всички фирмени покупки, независимо от вида и стойността им", коментира пред "Сега" Катя Крънчева, заместник-председател на Управителния съвет на Асоциацията на специализираните счетоводни предприятия. "От закона отсъства единствено задължението за подаване на нарочни декларации, а възможността за субективност при определяне на дела за лично ползване остава", допълни тя. Субективна може да е и преценката на данъчните при проверки доколко посоченият дял отговаря на реалността.

✓ Само в България ще има такса и за малките пътища

Превозвачи и експерти недоумяват как е измислен бъдещият модел на електронно таксуване

Само в България преминаването по по-ниския клас пътища извън магистралите и главните направления ще бъде платено. Такъв модел няма никъде по света. Около това мнение категорично се обединиха участници в дискуссия за новата електронна система за таксуване, която предстои да бъде въведена у нас през следващите години.

Превозвачи и експерти остро разкритикуваха подхода на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, както и модела, предложен в доклада на Световната банка. Според тях той е неефективен, несправедлив, антисоциален, лишен от икономическа логика, не прилага европейския опит и не отчита ефекта върху икономиката на страната. Правителството реши от 2017 г. да се въвежда електронна система за платено преминаване по шосетата - тол такса за тежкотоварния трафик, а от 2018 г. да има електронни винетки за леките коли.

Основната критика е, че в нормалните държави такси и винетки се събират за магистралите и отчасти за пътищата първи клас, но не и за тези от втори и трети клас. Това е общата позиция и на австрийски експерти, които консултират въвеждането на тол системата, и на превозвачите. "Няма държава в Европа, в която се плаща тол такса за второкласни и третокласни пътища. В малко страни се плаща за първокласни пътища", заяви Борис Марков от австрийска компания, която е внедрявала подобни системи. Той дори подложи на съмнение експертизата на Световната банка като попита кой друг в Европа я е ползвал като консултант.

Гневно разкритикува властта и Красимир Лалов, зам.-шеф на Националното сдружение на българските превозвачи и на Конфедерацията на сдруженията на автомобилния транспорт. "В какви работни групи определите този модел? Нас някъде в мъглата ли ни изгубихте? Защо трябва баба на село да погребее сестра си в съседното село с винетка? Това ли е социалният фактор? Вцепенен съм", изригна Лалов. Той напомни за предложението на бизнеса държавата да промени схемата с ДДС за чуждите превозвачи. "Като не ви стигат пари за поддръжка, връщайте им ДДС за горивото. Така те ще зареждат у нас и това ще ви осигури 200 млн. лева приходи", предложи Лалов. Той изрази и недоволството на бранша, че някой тенденциозно е изнесъл фокуса на проблема само върху леките коли.

Съветникът на регионалния министър Лиляна Павлова - Лазаринка Стоичкова, защити решенията на държавата като увери, че всичко било публично и че е редно да бъде избран международен консултант, а не частна фирма. Според Стоичкова се правели сравнения между държави, в които вече са изградени системи с концесионер, а не се разчита на това бюджетът тепърва да финансира самата тол система, както ще е у нас. Тя увери, че държавата залага на сериозен контрол за събираемостта от винетните такси. "Не разчитайте на това. МВР няма финансов ресурс. Чуждите автомобили не могат да се глобяват у нас. Колко приходи имате в бюджета от чужди превозни средства без винетки?", контрира Борис Марков.

"Българската държава да се размърда и да си уреди закона за публично-частното партньорство и да търси инвеститори, вместо да прави нов модел на парче. Ние в бюджетната комисия ще искаме обосновка за промяната на закона. Въвеждането на тол такси за всички пътища противоречи на здравия разум", отсече и депутатът от БСП Румен Гечев.

РЕАКЦИЯ

"За да се поеме дългосрочен ангажимент със строежа на магистрала "Хемус", по закона за публичните финанси трябва парламентът да разреши това на правителството. Този ангажимент излиза извън годишния закон за бюджета и е отговорност за години напред". Така финансовият министър Владислав Горанов коментира вчера намерението да се изгражда продължението на магистралата. Както вчера "Сега" писа, въпреки двойната цена и липсата на средства правителството не се отказва от проекта. "Доколкото съм информиран, проектът минава през сложни трасета заради "Натура", изпълнен е с много сложни съоръжения, затова и цената е такава", защити Горанов тезата на регионалния министър Лиляна Павлова. Горанов съобщи, че има възможност догодина "да осигурим аванс, който ще се наложи евентуално в края на 2016 г.", но не посочи точна сума.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Лошите заеми най-много в България

Размерът на лошите кредити в България е доста по-голям, отколкото в останалите страни от Централна и Източна Европа (ЦИЕ). Съотношението на проблемните кредити към всички заеми у нас е 20%, по данни за първото полугодие, съобщава рейтинговата агенция Fitch в свой доклад за банковия сектор в региона. По данни на БНБ техният дял е 18 на сто и леко се повишава в сравнение с предходното тримесечие. Според рейтинговата агенция обаче ръстът на проблемните кредити в региона се забавя, но изваждането им от счетоводните баланси бележи бавен напредък.

Проблемните кредити в Словения са 17%, в Румъния и Унгария по около 13%, за съжаление те са значителен процент и в по-успешни страни като Полша, Чехия и Словакия, констатира анализаторите. Според тях процедурите по отписването им са тромави в редица държави от ЦИЕ. От Fitch посочват, че съдебните системи в страните са тромави и банките ще трябва да чакат от 3 до 5 г. за приключване на съдебна процедура.

[Вестник Капитал](#)

✓ Бизнес активността в еврозоната остава висока

Забавянето във Франция и Германия е компенсирано от по-малките държави

Бизнес активността в еврозоната отбелязва най-доброто си тримесечие от четири години и половина, показва съставният индекс на мениджърските поръчки (PMI). Същевременно данните сочат към забавяне на инерцията на основните

икономики в региона в края на годината. Друг притеснителен сигнал е липсата на каквото и да било покачване на инфлацията от опасно ниските ѝ нива, отбелязва Reuters. Индексът, изготвян от фирма Markit, не дава ясен отговор на въпроса дали Европейската централна банка трябва да разхлаби още повече паричната си политика през следващата година, за да постигне желаното ниво на инфлация от близо 2%.

Стабилен растеж

През декември съставният PMI индекс е спаднал до 54 пункта спрямо 54.2 за ноември. Резултатът от проучването, което се основава на анкети сред хиляди фирми от региона, е малко по-слаб от прогнозите на анализаторите, които очакваха индексът да остане на нивото от предишния месец. Показателят обаче остава значително над нивото от 50 пункта, разделящо свиването от растежа. Индексът не е паднал под тази стойност от юли 2013 г. насам.

Според анализаторите от Markit данните от PMI сочат към икономически растеж в еврозоната от 0.4% през третото тримесечие. Те също така отбелязват, че бизнес активността в по-малките страни е компенсирала забавянето в големите. Активността в Германия се забавя, а във Франция спада до нива, близки до стагнацията. Това се дължи основно на рязкото влошаване при сектора на услугите след терористичните атаки в Париж през ноември.

Негативните тенденции обаче не са се разпрострели в цялата еврозона. "PMI индексите на повечето държави показват устойчивост през декември и остават на здравословни нива въпреки негативните фактори. Ниските цени на енергията, стимулиращият ефект от обезценката на еврото и подобряването на вътрешния пазар продължават да предпазват еврозоната от слабостта в световната търговия", коментира Марко Вали, икономист в UniCredit.

PMI индексът на сектора на услугите, който е основен за икономиката на региона, е спаднал до 53.9 пункта спрямо 54.2 през ноември. Компаниите обаче са по-оптимистични за следващата година, като поиндексът за очакванията за бъдещото развитие достига четиринадесет връх от 63 пункта. Фирмите от производството също завършват годината по-добре от очакваното – техният PMI индекс е нараснал до 20-месечен връх. Подобриенето се дължи на ръста при новите поръчки, които са стимулирани от слабото евро.

Ниска инфлация

През миналия месец инфлацията в еврозоната достигна едва 0.2%. Същевременно през декември е третият пореден месец, в който поиндексът на производствените цени в изследването на Markit остава под нивото от 50 пункта. Това поставя въпроса дали ЕЦБ трябва да въведе още повече стимули, след като в началото на месеца вече обяви ново разхлабване на паричната политика. Последните мерки обаче бяха оценени от пазарите като недостатъчни, за да стимулират инфлацията и растежа.

✓ Нови правила за субсидиране на лозари

Порочната практика за приемане на заявления в рамките на ден и до изчерпване на парите в Агенцията по лозата и виното отпада

Изпълнителната агенция по лозата и виното (ИАЛВ) обяви, че ще приема целогодишно заявления за участие по мярката "Преструктуриране и конверсия на лозя" от Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2014-2018 г.

Годишният бюджет по мярката, която финансира изкореняване и подновяване на лозя, както и техниките за управлението им, е 24.662 млн. евро. За подкрепа могат да кандидатстват собственици, арендатори или наематели на лозови насаждения, регистрирани като лозарско стопанство.

Кандидатстването е на два етапа – първо се подава заявление за участие в програмата, както и план за преструктуриране на насажденията в Агенцията по лозата и виното. Експерти на агенцията извършват документални проверки и проверки на място, за да издадат удостоверение за участие. След получаването му се кандидатства за средства пред фонд "Земеделие", когато има прием.

Без краен срок

Мярката "Преструктуриране и конверсия на лозя" се отваря периодично за прием на проекти. Тази година обаче организацията предизвика голямо недоволство сред земеделските стопани заради липсата на предварителна информация за стартиране на процедурата, както и заради изключително кратките срокове за кандидатстване. Стигна се дотам, че при някои от приемите срокът бе само един ден. Причината - действащата по това време наредба на земеделското министерство, според която Агенцията по лозата и виното е длъжна да следи подаваните заявления да не надвишават предвидения за съответния прием бюджет. Когато той бъде достигнат, агенцията трябва да спре приемането на документи.

Този ред предполага кандидатите за финансиране по мярката да следят едва ли не непрекъснато сайта на Агенцията по лозата и виното и при обявяване на прием в рамките на часове да се явят с пълен комплект документи пред регионалните ѝ офиси с надеждата да бъдат сред първите преди изчерпване на бюджета.

"Променяме досегашната практика, при която в рамките на един час пред регионалните офиси на ИАЛВ се извиваха огромни опашки за подаване на заявления и при достигане на определения бюджет приемът автоматично се прекратяваше. Сега приемът на заявления е целогодишен", коментира за "Капитал Daily" Красимир Коев, изпълнителен директор на ИАЛВ.

С финансов таван

В досегашното прилагане на мярката критика предизвикваше и липсата на таван за финансиране на един проект, защото това на практика водеше до възможността определеният бюджет да отиде само при един кандидат. Осъществяването на проектите следваше правилото "първи по време – първи по право". Различното сега е, че вече има заложен максимален размер от 3 млн. лв. на разходите по проект или проекти, подадени от един кандидат в рамките на приема.

"Липсата на ограничение за максимален размер на финансирането за един проект ограничаваше броя на одобрените кандидати поради изчерпване на бюджета по мярката. Освен това практиката показва, че когато проектите са на твърде голяма стойност, това създава проблеми за изпълнителите при осигуряване на банкова гаранция и на средства за реализиране на плана. Знаете, че ако проектите не бъдат завършени, средствата остават неуспорени и трябва да бъдат върнати", коментира Красимир Коев.

Променя се и досегашното правило, че първият по подаване на документи е първи и по право на финансиране. Промени в наредбата за предоставяне на финансова помощ по Националната програма за лозаро-винарския сектор вече определят критерии за класиране на получените проекти. Според тях предимство се дава на кандидати от биологични стопанства, от Северозападния район, в райони със защитени географски указания или наименования за произход, за малки лозарски стопанства (до 30 ха), за млади производители и др.

Засега не е ясно колко приема ще има по мярката за реструктуриране и конверсия на лозя през следващата година. Това ще зависи от усвояването на предвидения бюджет, поясни Красимир Коев.

При последния прием през юли бяха одобрени само 13 проекта – на практика всички, които са имали удостоверение от ИАЛВ и са успели да подадат документи във фонд "Земеделие".

investor.bg

✓ Големият обрат в паричната политика

С решението за увеличението на лихвата започва втората фаза на нормализиране на паричната политика в САЩ

Със свое историческо решение Федералният резерв на САЩ (Фед) повдигна основния си лихвен процент. В бъдеще той ще варира в диапазона от 0,25 на сто до 0,5 на сто. Досега лихвата бе на исторически ниското ниво от между 0,0 и 0,25%, което често се нарича просто „нулева лихва“. По волята на гуверньора на Фед Джанет Йелън увеличаването на лихвата ще продължи с по-внимателни стъпки.

Първото увеличение от почти едно десетилетие отразява напредъка на пазара на труда, каза в сряда във Вашингтон Йелън. Освен това тя очаква американската икономика да продължи да се подобрява.

На пазара на труда все още има място за подобрене, добави Йелън. Нормализирането на паричната политика ще бъде направено "постепенно". При силни темпове на растеж или по-висока инфлация ще има по-ясно изразени стъпки, а при обратни сценарии - бавни преходи.

Много икономисти и инвеститори очакваха от дълго време тази стъпка. Те вече не се чувстваха комфортно в един свят, в който капиталовите пазари се тласкат напред преди всичко благодарение на ниските лихвени проценти на централните банки. Често можеше да се чуят опасения, че курсовете на борсовите индекси в крайна сметка са изкривени, а не са отражение на икономическите условия. Съответно и инвеститорите ставаха доста изнервени, когато предстои решение за лихвените нива, пише в свой анализ Handelsblatt.

"Изненадващото бе, че Фед не разочарова пазарите така, както направи Драги преди две седмици. Изненада нямаше. Предварителните насоки сочеха напълно към това повишение от четвърт процент, което се случи", коментира решението финансистът Николай Ванъв в предаването „Бизнес старт“ на Bloomberg TV Bulgaria.

По повод тезата за "новата нормалност" за основните лихви, която се измества от 5% на 2%, Ванъв каза, че толкова дълга прогноза за лихвите едва ли може да се направи. Той обаче изтъкна, че „целта на Фед бе да не плашат твърде много пазарите. Те все още искат да поддържат улеснителна политика за икономиката си, защото икономиката на САЩ далеч не е на нивата на възстановеност от последните две започвания на повишения (на лихвения цикъл - б.р.)“.

Първото увеличение на лихвите от началото на финансовата криза насам сигнализира в очите на американците също така, че икономиката им окончателно е напуснала интензивното отделение и отново е клинично здрава. Федералният резерв понижи лихвения процент преди седем години в отговор на финансовата криза от един процент до ниво, близо до нула, и го остави там. Последното увеличение на основните лихви се състоя през 2006 г.

До последния момент промяната на лихвата бе спорна сред някои икономисти и може би дори и в рамките на Фе. Причината е, че двата най-важни показателя изпращат смесени сигнали. Пазарът на труда се възстановява доста добре въпреки едва умерения икономически растеж. Безработицата по официални данни е само пет процента, което вече представлява пълна заетост в очите на Фед. Също така Федералната комисия за отворения пазар е стигнала до извода, че положението на пазара на труда отново се подобрява значително, пише в изявлението на централната банка.

Но дори и още по-точни показатели, които да се вземат под внимание, например, делът на работата на непълно работно време, показват, че САЩ се намират отново на нивото от преди кризата. От друга страна, инфлацията упорито остава доскоро далеч под желаната цел от два процента, което за ФЕД би значело „ценова стабилност“. Но от съобщението от вечерта в сряда Фед показва, че инфлацията отново се приближава до целта.

С решението за увеличението на лихвата започва втората фаза на нормализиране на паричната политика в САЩ. Едновременно с политиката на нулева лихва централната банка започна и огромна програма за закупуване на лихвоносни ценни книжа през декември 2008 г., която протече на три вълни и завърши през октомври 2014-та. С течение на времето Фед напомпа баланса си от значително по ниската от 1 трлн. долара сума до 4,5 трилиона долара.

С това американците си спечелиха имиджа на най-прилежните печатари на пари в света. Наистина, общата сума на баланса е еквивалентна на около една четвърт от brutния вътрешен продукт. Япония обаче е доста по-напред в това отношение, а и еврозоната междувременно достига значително по-голям процент, а дори и британците се движеха за известно време над тази стойност.

✓ Парламентът прие националната здравна стратегия до 2020 г.

Предвижда се увеличение на бюджета за здравеопазване с 0,2-0,3% всяка година

Парламентът стартира националната здравна стратегия до 2020 година, написана от здравния министър Петър Москов. Тя е базирана на промяна на финансовия модел в сектора и демонополизация на Здравната каса. Стратегията бе подкрепена от 103-ма депутати, 27 бяха против, 15 се въздържаха.

Стратегията предвижда подобряване на Спешна помощ, промяна в системата на ценообразуване на дейностите и лекарствата, въвеждане на Национална здравна карта, възможност Касата да избира с кои болници да сключва договор.

Предвижда се и увеличение на бюджета за здравеопазване с 0.2-0.3% всяка година до 2020 г. В документа е заложена и демонополизация на НЗОК, възможност за избор на здравноосигурителен пакет и др.

Най-често повтарящите се думи в стратегията са финанси и пари. Те се срещат цели 230 пъти в документа. Това обяви от парламентарната трибуна депутатът от ГЕРБ Семир Абумелих.

"Думата пациент се повтаря 123 пъти, живот - 117, сестри - 3, лекари - 32, думите финанси и пари - 230 пъти. Това е героят на стратегията", съобщи депутатът. Той обясни, че парите наистина са проблем на нашето здравеопазване и че стратегията трябва да бъде одобрена, защото ще гарантира финансиране.

Въпреки това Абумелих призна, че ако не бил от мнозинството, нямало да подкрепи стратегията. Причината е, че тя била повече празни приказки и не предлагала решение.

"Тази стратегия е важна, за да се продължат строително-ремонтните дейности по болниците", констатира Таско Ерменков от БСП. Според него парламентът не можел да се съгласи, че решенията трябва да са в полза на ремонтите, а не на здравето на пациентите.

Колегата му Георги Гьоков пък обясни, че стратегията е повече картинки и графики, отколкото мерки. А Ерменков допълни, че на първа страница има дори и снимката на Петър Москов. Шефката на парламента Цеца Цачева обаче репликира, че в редактирания вариант снимката е премахната.

✓ Л. Петров: Бизнесът настоява за стабилност

Подготвя се ново споразумение между ГЕРБ и Реформаторския блок, каза зам.-министърът на икономиката

Реформата не е еднократен акт, а в основата на всичко трябва да стои стабилността, за която настоява и бизнесът. Този коментар направи зам.-министърът на икономиката Любен Петров пред БНТ по повод оставката на правосъдния министър Христо Иванов и съдебната реформа на правителството.

„Бизнесът иска стабилност, иска предвидимост“, каза той и допълни, че промяната е нужна за бизнеса и привличането на нови инвеститори в страната, както и за подобряване на имиджа на България пред Европейския съюз (ЕС) и пред света.

Зам.-министърът припомни, че освен промените в Конституцията¹ съдебната реформа изисква още множество промени в законодателството. Той призова за „изпускане на емоцията“ покрай събитията от миналата седмица, за да могат да бъдат търсени прагматични решения.

„Когато се поддадем на емоцията, взимаме грешни решения“, коментира той.

Неговите очаквания са новият министър на правосъдието – номинираната Екатерина Захариева, да надгради реформата и да успокои системата. Той допълни, че се подготвя ново споразумение между ГЕРБ и Реформаторския блок и посочи, че в него трябва да бъдат записани конкретни законодателни промени, свързани със съдебната реформа.

По повод промените в съдебната сфера, които извърши Румъния, Петров коментира, че със северната ни съседка сме конкуренти, макар и партньори в ЕС и НАТО. В бюджета за 2016 г. Букурещ залага ръст на икономиката от 4%. За зам.-министъра на икономиката целта на България през следващата година трябва да е поне равен на този растеж.

„Това ще означава, че България върви напред към едно стабилизиране в този тежък Балкански регион“, каза той.

Според Петров има много проблеми, които не са в ползрението на обществото, но те не по-малко пречат на съживяването на икономиката. Един от тях е липсата на квалифицирани кадри и "изтичането" на мозъци от страната. От контактите си с бизнеса в правителството са наясно с тези проблеми, каза зам.-министърът, но допълни, че реформа в сектора на образованието не може да се случи в рамките само на четири години.